

Βιοηθική: επίλυση των ηθικών προβλημάτων που προκύπτουν από την ιατρική επιστήμη

Ορθοδοξία / Βιοηθική

Νίκη Νικολάου, Θεολόγος

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UyONnp>]

Ολοκληρώνοντας, ο Φανάρας τονίζει ότι η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, επιφέρει αρκετά προβλήματα. Με την παρένθετη μητρότητα, η κυοφορία παίρνει τη μορφή οικονομικής επιχείρησης και το συμβόλαιο που συνάπτεται διακόπτει τη σχέση εγκυμονούσης μητέρας και παιδιού, η οποία άρχισε με τη σύλληψη του εμβρύου. Παράλληλα, η συζυγική σχέση κλυδωνίζεται, δεν υπάρχει σεβασμός στην ανθρώπινη εμβρυϊκή ζωή, ενώ καταστρέφονται υπεράριθμα δημιουργημένα εξωσωματικά έμβρυα. Θα ήταν ορθό να χρησιμοποιείται μόνο το αναπαραγωγικό υλικό των συζύγων, να μην δημιουργούνται υπεράριθμα έμβρυα και να δίνεται προτεραιότητα στο συμφέρον του παιδιού, αντί στην ανάγκη των γονιών να αποκτήσουν παιδί.

Επίλογος

Ο άνθρωπος είναι το επιστέγασμα ολόκληρης της δημιουργίας. Πλάστικε θεοειδώς, κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν του Τριαδικού Θεού και τελευταίος σε σχέση με την υπόλοιπη κτίση και τοποθετήθηκε στο κέντρο της ως εικόνα του Θεού, ο Οποίος είναι «ό άπ' ἀρχῆς ὥν»[614]. Ο άνθρωπος αποτελείται από ψυχή και σώμα, συστατικά τα οποία βρίσκονται σε αρραγή ενότητα και διασπώνται όταν επέλθει ο θάνατος. Με το θάνατο, το μεν σώμα διαλύεται, η δε ψυχή διατηρείται για να ενωθεί εκ νέου με το αναστημένο πλέον σώμα[615]. Κατά τη διάρκεια της ζωής του, ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να ζει ως πρόσωπο το οποίο εικονίζει τον Θεό και, έτσι, αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ δημιουργίας και Θεού, κτιστού και ακτίστου αντίστοιχα. Επομένως, η Ορθόδοξη χριστιανική ανθρωπολογία, τέμνεται σε δύο επίπεδα: στο υπερφυσικό και στο φυσικό.

Ο Θεός, χάρισε στον άνθρωπο το έξοχο δώρο του αυτεξουσίου, δηλαδή την ελευθερία των πρωτόπλαστων να το χρησιμοποιήσουν σωστά, τους οδήγησε στο προπατορικό αμάρτημα. Μετά τα γεγονότα της πτώσης, ο άνθρωπος εκδιώχθηκε από τον παράδεισο και οι σχέσεις του με τον Δημιουργό του διακόπηκαν. Οι συνέπειες, όμως, ήταν ακόμη πιο τραγικές. Με την πτώση, έγινε εισδοχή της φθοράς και του θανάτου στον παρόντα κόσμο. Ο αγαθός Θεός, όμως, δεν εγκατέλειψε τον άνθρωπο. Του έδωσε την ευκαιρία να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με Αυτόν και να οδηγηθεί στη Θέωση, θυσιάζοντας τον μοναδικό Υιό Του. Ο Υιός και Λόγος του Θεού, ενώθηκε με την ανθρώπινη φύση και πρόσφερε τη

ζωή του για τη σωτηρία του ανθρώπου. Στο πρόσωπό Του, εμφανίζεται η υπέρβαση της φθοράς και του θανάτου.

Η πίστη στον Δημιουργό Θεό, η πλάση του ανθρώπου κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν του Τριαδικού Θεού, η σάρκωση του Λόγου, η πορεία του ανθρώπου προς την επίτευξη του καθ' ομοίωσιν και η παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του ανθρώπου, προσδιορίζουν το χριστιανικό ήθος. Επομένως, η χριστιανική ηθική, πηγάζει από την Ορθόδοξη ανθρωπολογία. Δεν έχει κανόνες και νόμους. Είναι βασισμένη στα πιστεύω της, στην αγιογραφική και αγιοπατερική Παράδοση της Εκκλησίας.

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, μέρος της χριστιανικής ηθικής αποτέλεσε η επιστήμη της βιοηθικής. Η αλματώδης προαγωγή που σημειώνεται στον τομέα της ιατρικής και της βιολογίας, κληροδοτεί καινοφανείς προκλήσεις και πρωτόγνωρα προβλήματα στην ανθρώπινη δραστηριότητα. Πλέον, ο άνθρωπος μπορεί να επέμβει στη βιολογική ζωή του ανθρώπου με ποικίλους τρόπους. Γίνονται γενετικοί έλεγχοι πριν και μετά τη γέννηση ενός ανθρώπου. Οι αμβλώσεις έχουν γίνει μια απλή ιατρική επέμβαση. Οι μεταμοσχεύσεις οργάνων και ιστών, σημειώνονται σχεδόν καθημερινά. Η εμφάνιση της κλωνοποίησης, έχει αναστατώσει τον επιστημονικό και μη κόσμο.

Η βιοηθική, είναι αποτέλεσμα όλων αυτών που προαναφέρθηκαν. Προσπαθεί να βρει λύσεις στα προβλήματα που αναδύονται από την επέμβαση της ιατρικής και της βιολογίας στον άνθρωπο, συνυφαίνοντας νομικές, θρησκευτικές, φιλοσοφικές και επιστημονικές απόψεις. Το κάθε βιοηθικό δίλημμα έχει πολλές απαντήσεις, γιατί ο καθένας φέρει τη δική του βιοηθική. Ακόμη και οι εφαρμογές της ιατρικής επιστήμης, διαφέρουν πάρα πολύ μεταξύ τους, γεγονός που επηρεάζει τον ηθικό προβληματισμό και για αυτό θα πρέπει ο κάθε βιοηθικός προβληματισμός να έχει διαφορετικό τρόπο προσέγγισης. Όπως διαπιστώσαμε, η βιοηθική ασχολείται με τρεις τομείς: την αρχή της ζωής, την παράταση της ζωής και το τέλος της ζωής. Αυτές αφορούν την παρεμβατική αναπαραγωγή, την άμβλωση, τις μεταμοσχεύσεις, τη γονιδιακή θεραπεία, τις γονιδιακές παρεμβάσεις, την ευθανασία. Πρόκειται για θέματα που έχουν απασχολήσει και απασχολούν σε προκεχωρημένο βαθμό τον άνθρωπο.

[Συνεχίζεται]

[614] Νίκος Ι. Νικολαΐδης, *Ανάλεκτα ἡ Περί του όντως Όντος και των όντων*, ό.π., σ. 14

[615] *Basic positions on the ethics of Euthanasia*, (Athens: The Holy Synod of the Church of Greece Bioethics Committee, 2007), page 35

<http://bitly.com/28VuCkN>